

✠ ПОРАЖАЈ БОГ

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

7. číslo

Budyšin, julij 1958

Lětnik 8

Hrono za měsac julij 1958

Ty pak stej nětko změrom, zo bych ci zjewił, što je Bóh prajil.

1. Sam. 9, 27

Kl našej džensnišej duchownej nuzy sluša, zo husto njemóžemy wjace tak prawje přisposluhać. Na přikład: Duchowny přečita na kemšach epistulu a scénje. A někotry tam stejo slyši, ale slyši jenož někotre slowa, prawje přisposluhać pak njeje! Komu njeje so to hižom stalo? Abo: Předar steji na klětce. Po zdaću ma před sobu nutrnu wosadu. Ale što je woprawdže pódla při wšěch slowach? Stó woprawdže wšo sčěhuje wot započatka hač do „Hamjeń“? Wón njeje spał, ale tola prawje přisposluhać njeje! Někotry čita porjadnje nutrosć sam abo ze swójbju. Snano ma nowu wottorhansku protyku abo stare modlerske knihi, „Domjacy woltar“, „Šackašćik“, „Štarkowe modlerske knihi“ a druge. Tam steja rjane rozpominanja a modlitwy! Sy je rady čital abo je slyša? Sy wšitko slyša? Běchu mysle přeco wobdžělene?

Snano njeje to jenož nuza moderneho čłowjeka. Snano bě čłowjek přeco z tym wohroženy, zo njeje na prawe wašnje móhl přisposluhać. K čemu by hewak — kaž z našim hronu — Samuel hakle młodeho Saula wosebje kedźbneho šćinil, změrom stać, dokelž ma jemu Bože slowo připowědać? Hdyž oficěr rěčeše, měješe wojak wšěch časow a narodow změrom stać a hdyž Bóh, knjez wšitkich knjezow a kral wšitkich kralow, nam rěči, mamy runje tak — to rěka na duchowne wašnje — změrom stać! Hdyž ze wšěm njeměrom wšědného žiwjenja a honjenja pod Bože slowo přinđžemy — wšo jedne hač na kemšach abo doma —, njemóžemy žane žohnowanje z njeho žnjeć. Tež tu rěka: „Ty pak stej nětko změrom, zo bych ci zjewił, što je Bóh prajil!“ Prjedy hač chcemy

Wostańće wobstajni

Serbski cyrkwinski dzeń w Slepom 1958

W rozmołwje so pokazowaše na narodny wliw, kotryž wuchadžeše wot jednotlivych přecowarjow. Džensa su hižom wšelke serbske farske městna, kotrež su wažne narodne pozicije, z Němcami wosadźene a w bližim přichodže budžemy dyrbjec nazhonić, zo so nam tež hišće dalše zhubja. Naše serbske wosady njemějachu dosć duchowneje mocy, nam podać duchownski dorost. Naši serbscy maturanća — mamy jich wjele, čehož so wutrobnje radujemy — studuju na druhe powołanja. Z tajkim wuwianjom škoduje naša narodna substanca.

Telegramaj běštaj došoj z ČSR wot Synodalneje rady a Kostniškeje Jednoty. Nadžijachmy so, zo změjemy lětsa lubych hosći mjez nami — ale podarmo. Dopisaj pak nam swědčestaj wo zwiskach, kotrež nas zwjazuju z našimi lubymi bratrami we wěrje za mjezami.

Wječor zeńdže so mala črjódka w Božim domje, zo bychu we swětlowobrazach widželi serbske cyrkwe. Přednošowar, farar Wirth-Njeswačidlski, spominaše při kóždym Božim domje na duchowny a narodny wliw, kiž je z wosady wuchadzał.

Njedzeli rano přijěždžowachu omnibusy z hornich wosadow. Kajke bě to zaso wjesole witanje bjez kónca! Boži dom bě kopaty poľny. Swjedženski předar bě farar Rejsler-Budestečanski, kotreho běchu za čas fašizma ze Slepoho wuhnali. Wšitcy na jeho př-

so modlić a na Bože slowo z nutřkownym wužitkom posluhać, mamy rozbrojene mysle zhromađić a skludzić. To su naši stari wědželi, tohodla su do kemšow, do nutrosće spěwali prošo: „Daj, zo na swět njehladamy, ale k njejbju mysle mamy!“

La.

dowanje nutrnje posluhachu, wosebje pak Slepjenjo, z kotrychž woči bě wutrobná lubosć widjeć k jich něhdušemu duchownemu. Na piščelach hraješe naša luba a po dalokim swěće znata serbska wuměłca Lubina Rawpowa-Holanec. Jej smy wutrobnje džakowni.

Naš cyrkwinski dzeń strowješe biskop Hornig-Zhorjelski. Rjenje bě nam prajil: Waša serbska rěč je swjećena z tym, zo maće tež w njej Bože slowo a připowědanje Božje lubosće.

Po kemšach, kotrež běchu nimale dvě hodzinje — ale nikomu předolho — trałe, zetkach so mnozy najprjedy powobjedowawši na farskej zahrodze. Tam so zesydachmy do koła a rjane serbske narodne a ludowe spěwy zaklinčachu. To běše něšto za našu wutrobu! Smy to lětsa přeni króć čirili a chcemy to w přichodže na cyrkwinskih dnjach wospjetować. Rjany serbski spěw zahorja kóždeho k nowej lubosći k serbskej wěcy!

Z dypkom w 2 hodž. běchmy zaso, kaž bě postajene, w Božim domje, kotryž bě nimale tež zaso poľny kaž dopoldnja. Wosadny farar Mildner nam w němskej rěči wo stawiznach a přitomnosći Slepjanskeje wosady powědaše pod heslom „Jezus Chrystus wčera a džensa a samsny tež do wěčnosti.“ Knjez dr. Jenč nam na žiwe wašnje před woči staji něhdušeho Slepjanskeho fararja Juliusa Wjelana, horliwego woporniwego Serba. Jeho nan běše hižom z fararjom w Slepom. — Nan a jeho syn a jeju naslědnik Handrika, tući tři běchu na 120 lět w 19. a 20. lětstotku na Slepjanskej farje. Julius Wjelan měješe wulki zajim za stare rěče a budžeše cyle wěsće měł rjane wuhlady jako wědomostnik docpěć

wulke wuspěchi, ale Serbow dla, zo by jim sluzić a za jich prawa móhli wustupować, wzda so wšěch zjawnych česćow a džěše do swojeje ródneje wsy, zo by tam z boka wulkeho swěta swojim lubym Serbam jako dušowpastyr a narodny wjednik sluził. Hdyž pruska wyšnosť serbsku pačersku wučbu zakaza, njeje so Julius Wjelan dał zatrašić. Wulkotnje, kak nam br. dr. Jenč tutoho holanskeho serbskeho fararja, syna a wótca Slepjanskeje, wosady we wutrobje woziwi!

Bratraj fararjej Paler-Husčan-ski a Šolta-Delnjo-Wujezdžanski br. diakon Běrka z Rakec a sotra knjeni Hemplowa z Budyšina dale rozpominachu w krótkich přednoškach hlowny tema cyr-

kwinskeho dnja: Wostańće wobstajni. Wšěm smy wutrobnje džakowni. Radowachmy so, swojeho přenjeho serbskeho diakona přeni raz směć zjawnje slyšeć. Wutroby dobyla — nic jenož za sebje, ale za wěc wěry — je sej předewšěm naša luba sotra z Budyšina ze swojim dobrym přednoškom polnym hlubokich mysłow a najrjeńšeje, hladkeje serbskeje řeče.

Mjez přednoškami wokřewichu wosadu spěwy fararja Alberta a hraće našeje wuměłce knjenje Rawpoweje-Holanec.

Krasnje wobohaćeni wróčichu so syly wopytwarjow zaso domoj.

Bohu Knjezej budž chwalba za wšo bohatstwo!

Běchmy po puću

Lětsa běchmy po puću do Slepoho na Serbski cyrkwinski dzeń. „Hač drje naši Serbja z horjanskich wosadow do dalokeje hole přińdu?“ tak so bojaznje prašachmy. Tu pak so zaso raz wopokaza, zo naši lubi Serbja rad pućuja, kaž hižom naš njezapomnity Zejler wjesele spěwaše: Što radosć rjeńšu dawa, hač drohu pućować? We wšěch wosadach běchu omnibusy hnydom wupředate — a nictó so njeje kał, zo bě so za poměrnje drohu jězbu rozsudžil. Bóh luby Knjez bě wšak nam wosebje rjane wjedro wobradžil. Hakle w poslednjeje nocy bě mily dešć wšón próch pokrjepil. Nalětnje hona so mlódnje zelenjachu a lubjachu najrjeńše žně. Tehdom burja tež hišće njeskoržachu pře mokrotu.

Dobra mysl bě, zo so Minakałska, Rakečanska a Njeswačidlska wosada znjednočichu a hromadže do Slepoho jědzěchu. W malej Bělo-Cholmčanskej kapalce so zhromadžichmy k rjanej rańšej nutrności. Bohu Knjezej spěwachmy z radosću chwalebny kěrluš a prošachmy Jeho wo škit a žohnowanje za tutu wurjadnu njeđzělu Serbskeho cyrkwinskeho dnja. Na dalšej jězbje widžachmy potom holanske wsy Roholń, Tyhelk, Šiboj a wosebje rjany Bórk pola Wojerec. Zady Bórk wšak je so krajina z industriju čětro přeměnila. Hdžež běchu hišće před něšto lětdžesatkami rjane chójny, so nětk rozšěrjeja daloke jamy. Tak to dže hač do sameje

Sprejcy. (Našim serbskim wědomostnikam njech je prajene, zo tuta wjes Šprejca rěka a nic Sprejcy.) Sprejca drje je najrjeńša serbska wjes ze swojimi rjanymi burskimi statokami, ze swojeje wulkej nawsu, na kotrejž móčne štomy steja. Fara na kóncu wsy při Sprjewi je idyla sama za so. Na druhim kóncu na malej hórce steji lubozna cyrkwička, něžny drjewjany z hlinu wutykany Boži domček ze swižnej wěžu, kotruž su po poslednjeje wójnje dočista znowa natwarili, dokaž bě za čas wójny čezko wobškodžena. W čichej rańšej hodzinje stupichmy do cyrkwyje. Wuspěwawši kěrluš njemóžachmy so nahladać wšeje hnujaceje rjanosće tutoho wjesneho serbskeho Božeho domu 1683 natwarjeneho. Nad woltarjom wuhladachmy sakske wopon. Haj, wězo, přetož tehdom sluješe tola wšón serbski kraj k Sakskej.

W Šprejce spominachmy na něhdušeho fararja tuteje wosady, dra. Nowotneho, kotryž bě poprawom katólski Čech, ale bě wěru přestupil a so do Serbow přesydlil. Pola fararja Lahody w Cholmju pola Niskeje bu za službu mjez Serbami přihotowany. Škoda, zo hižom w mlodych lětach zemřě zawostajiwši 4 syroty, wo kotřež so potom naš wótcinc farar Imiš-Hodžijiski staraše.

Nowe Město! — Naš Handrij so mje prašeše, hač w Nowym Měsće tež elektriki jědzě. Ně, w Nowym Měsće, w čichej holanskej wjesce

Wojerowskeho wokrjesa, žane elektriki hač dotal njeđzě a nadžijomnje tež w blišim přichodže nic. By nam žel bylo tutoho kućika serbskeho kraja.

Přez Mulkecy a Rowno dojědzěchmy njeđziwajcy wšěch rjaných nazhonjenjow ducy po puću hišće w prawym času do Slepoho. Byrnjež bě cyrkej hižom polna, namakachu naši tola hišće kóždy swój blečk.

Po rjanym a bohatym dnju w Slepom zesydachmy so nawječor zaso do swojich omnibusow a jědzěchmy přez Hródk domoj. Tam pozastachmy, zo bychmy sej wulku němsku cyrkej wobhladali. Mala, skromna „serbska“ cyrkej, kotraž pódla wulkeje steji, wšak nikoho njewabi. Hač do lěta 1870 je so w Hródku hišće serbsce předowało. Hródkowski farar nam z wulkej lubosću a přečelnosću pokazowaše rjanosće měšćanskeje cyrkwyje a naspomni wšelake zajimawosće, z kotrychž sej wosebje spomjatowach tamnišeho dziwneho Hródkowskeho knjeza. Tón lubowaše horliwje swój čelo (hudžbny nastroj) tak jara, zo jón tež sobu kemši bjerješe a kóždy króć, hdyž so jemu něšto w předowanju wosebje zespodoba, wón na swojim čelu hluboke a móčne rruuuuummm zahra. beše-li pak jara zradowany, zahra dwójce rum rruuuuummm. Jeho komornik pódla sedžo dyrbješe zapisować jeho zwjeselenja. Za kóžde rruuummm dósta předar blešu wina, za kóžde rum rruuuuummm pak blešu šampanskeho. To běchu časy dziwnuškow!

Dokaž běchmy so w Hródku trochu zakomdžili — naše žony potom hišće na torhošću kupowachu bunjacy kofej —, njemóžachmy we Wojerecach přestać, zo bychmy sej tam nowu natwarjenu cyrkej wobhladali, ale jědzěchmy dale a chcychmy w Němcach do rjaneje, nowoje katólskeje kapaly pohladać, ale runje we wsy bě droha tak wuska, zo njemóžachmy swoje omnibusy tam stejo wostajić a jědzěchmy dale do Kulowa. W malej Kulowskej ewangelskeje cyrkwi; kotruž hakle před krótkim rjenje ponowichu, we wječornej nutrności z džakom wopominachmy wšo rjane a pozběhowane tutoho dnja.

Naš Serbski cyrkwinski dzeń 1958 w Slepom bě zaso rjany, kaž wšě hač dotal — tež daloce jězba tam a wróčo.

Kubłanski čas serbskich fararjow w Husce

Kaž kóždy lěto mějachmy tež lětsa swój kubłanski tydžěn, lětsa přěni króć bjez swojeho lubeho a česćeneho superintendenta Mjerwy. Kak jara bě wón w swojej nadobnoscí, přecelnosći a ze svojim bohatym nazhonjenjom naš wotc, začuwachmy najjasnišo a z wutrobnej džakownosću přeco zaso znowa na swejim kubłanskim času. Nětke bě jeho městno prózdne a my běchmy wosyroćeni. Hdyž so raz z rěčnym prašenjom přocowachmy rjekny jedyn z nas: Naš luby Mjerwa by nam wěc móhl rozjasnić! — a znowa začuchmy, što smy z nim zhubili.

Bibliske čitanja nawjedowaše br. Lazer-Hodžijski, kotryž pak dyrbješe nas bohužel chorowatosće dla dwaj dnjej do časa wopuścić. W swojej maćeršćinje kublachmy so z tym, zo čitachmy hromadže krasny Jiraskowy roman F. L. Věk, kotryž je Marja Kubašec wuběrny do serbsčiny přeložila. Nam wšak při tym džěše w přěnim rjedže wo rěč a tu wosebje wo wokabularne wobohaćenje. Runje tajki přeložk nuzuje spisowacela, so wo wurazy přocować, hdžež by so hewak ze swojej wšědnej skladbu slowow spokojil. Nětke wšak předar njesmě přewjele cuzych slowow wužiwać, hewak kemšer zwisk zhubi a předowanju njerozumi. Tuž pytachmy za tajkimi slowami, kotrež su dobre, stare serbske slowa, kotrymž kóždy nitale rozumi, ale kotrež běchmy zanjechali. Naše sprócniwe džělo zawěrnje njebě podarmo. Ze zahoritósću zanurjachmy so do čitanja a husto dosć tajki rjany wuraz do so srěbachmy kaž wón lubozneje rōže.

Hdyž chcychmy předewšěm na rěč kedźbować, tak nas tola sylnje jimaše postawa maleho Františka Věka. Wón běše žiwy za tón čas, jako so pod habsburskim knježerstwom w Čechach česka rěč začpěwaše a zaničowaše. František pak wosta swojemu narodej swěrny. Lubozna scena, kak so tam mały František z maćerju a domiznu rozžohnuje, zo by do daloheho a njeznateho města, do Pra-

hi, čahnyl a tam na šulu chodzil. To nas dopominaše na naše samne mlode lěta. Ach, kak bě to tola čězko, so z maćerju rozžohnować, kotraž so runje kaž ja sam ze sylzami duseše. Jiraskowy roman, kotryž so zložuje na historiske podawki, nam před dušu staja lube postawy poľne narodneje lubosće a wutrobneje pobožnosće. Nutrnje so wjeselimy, zo je tajka kniha džensa wuńc móhla. To je rjane wobohaćenje serbskeje literatury. Lubi Serbja, čitajće tutu knihu swěru a dawajće sej ju mjez sobu jako dar lubosće.

Wuznamnaj přednošowarjej bě-

štaj k nam přišloj: direktor dr. Voigt z Lückendorfa, kotryž nam poskići teologiski přednošk, a dr. Klehr z Mišna, kotryž na jara zajirowaše wašnje nam pokazowaše nowe metody nabožnu wučbu wozžiwić, zo bychy džěci ze zahoritósću so wobdžěliše a sebi prawje wjele za cyle žiwjenje z našeje wučby wobchowale.

Naše najrjeńše wokřewjenje pak běše naše wutrobne bratrowstwo na hospodliwej Husčanskej farje. Lubemu Husčanskemu farskemu domej naš nanajwutrobniši džak a „Zaplać Boh“.

6. a 7. kniha Mójzasowa

Što teologiski profesor k tomu praji?

Prof. D. Gottlieb Holtz z Rostocka njedawno wo 6. a 7. knihach Mójzasowych někak scěhowace pisaše:

„Po přednoškach wo přiwěrje so mje husto prašaja: Što ma z 6. a 7. knihami Mójzasowymi na sebi? Tutu kuzlarsku knihu su w poslednich sto lětach tak husto čišćeli, zo to skoro wěrje podobne njeje, a maja džensa hišće z hromadami. W Němskej demokratiskeje republice drje njeje so znowa wudała. Hinak je to w nawje-

čornej Němskej. Za jedne lěto (běše to 1951) su tam 43 000 eksemplarow předali! Najtuńši wudawk plaćeše 8,50 hr., najdrōžši, do swinjaceje kože wjazany, 83,00 hr.!! Prjedy mějachmy tež w našich koncinach masowe nakłady, najwjace pak w starej Sakскеj.

Kak pak je runje Mójzas špatnu chwalbu dostał, w titulu kuzlarskeje knihi stać? Scěpan je do swojeho kamjenjowanja w swojej wulkej rěči před wysokej radu

Na
Budyskim
Miklawšku

Židow scéhowace praji: „Mójzas bu rozwučeny we wšej Egip-towskej mudrosci.“ (Jap. sk. 7, 22) Woni méjachu tehdom Egip-towsku za domiznu wšeho kuzlarstwa. A dokelž bu Mójzas wukublany při dworje kralowskeje džowki, wumyslachu sebi, zo bě wón tež wob-honjeny we wšech potajnych kumštach. Tomu pak napřečo steja jeho profetiske słowa přečiwo wšej njewěrje a kuzlarstwu w 2., 3. a 5 knihach Mójzasowych, ko-trež kóždy čitar biblije znaje. Ale w tradiciji zwonka cyrkweje bu za spisowacela dalšich knihow, kiž potajne wučby a kuzlarske wěcy wopřijachu. Hižom w 3. lětstotku po Chr. namakašej so 8. a 10. knize Mójzasowej. Potajkim eksis-towašej prjedy tež hižom 6. a 7. knize. Z lěta 1797 mamy w Něm-skej nawěstk, w kotrymž so 6. a 7. knize Mójzasowej na předaň po-skićešej. Wězo běchu hižom prjedy znate a rozšěrjene. Woprawdže nimaja 6., 7., 8. atd. Knih Mójza-sowe ničo činić z mužom Božim na Sinaji!

A što nutřkach steji? Tysacy kuzlarskich formulow, srědkow pře wšě móžne bolenja a čerpjenja čłowjekow a skotu. Tam so radži, kak so tchi a wši začěrja, kak na

plěchu zaso włosy rostu, kak w loteriji najlěpje dobudžeš. Tam so wučí, kak so zli duchojo při- a wotwalaju. Tež modlitwy wot Lu-cifera a Beelcebuba njepobrachu-ja. Tam njenamakaš jenož „dobru radu“ we wěcach lubosće a čěl-neho požadanja, ale tež w tym, štož padustwo, rubježnistwo, je-banstwo a tak dale nastupa. Změ-šane su wšě kuzlarske formuly z lačanskimi, grekskimi a hebrej-skimi, ale tež z njerozumnymi słowami. Wšo do hromady je ho-towe wusměšowanje stroweho čłowjeskeho rozuma a najjedno-rišich spóznaćow křescanskeje wěry.

Skóńčmy z jednym najposle-dnich słowow biblije: „Zbóžni su, kotřiž jeho kaznje wobchowaju, zo bychy mēhli prawo na drjewu žiwjenja, a zo bychy z wrotami zašli do města. Přetož wonkach su psy a kuzlarjo a kurwarjo a mordarjo a přibójscy a wšitcy, kiž lubuja a činja lžě.“ (Zjewj. Jana 22, 14. 15). (Po ENO)

Přispomnjenje: Přeložer tutoho nastawka by rady wědzał, hač stej so 6. a 7. knize Mójzasowej tež přeložile do serbskeho. Štož něšto wo tym wě, njech to prošu zdžěli redakciji. la

JAN BJEDRICH OBERLIN

31. awgusta 1740 do 2. junija 1826

(Pokročowanje)

Tak wuhotowany nastupi Oberlin swoje zastojnstwo hladajo na swój wulki zaměr, Steintal za Chrystusa dobyć. Pod swój slub napisa: Renovatum t. r. wobno-wjeny! Božu lubosć připowědaše, kotraž nochce, zo so čłowjekowo zhubja, a wubudži z tajkim słowom lubosć k Bohu, kotraž so wopokazuje w sprawnym žiwjenju a w lubosći k blišemu. Lubosć ma wotewrjene woko za nuzu blišeho a pomha jemu tež w maličkosćach. Bjerje kamjeň z puća, do kotrehož móhl tamny založić.

Lubosć pilnje džěla, zo by měla za dawanje. Dokelž nchtó njewě, kak wjele časa ma za tajke skutki, móže tola kóžda hodžina poslednja być, njesměmy lěnichować ale so džěla přimać a pilni być, zo by nas Bóh přihotowanych namakał, hdyž budže nas wołać. Bóh je čłowje-kej prikazał, zo by zemju wobdžě-ła a ju wobstarał, tuž njesmě jej dać zanjerodzić. To běše Oberlino-

we poselstwo, kotrež w Steintalu sprócnijwe připowědaše.

Dobre puće su wuměnjenje, zo móžemy hromadze přińć a sebi mjez sobu po Božej woli pomhać. Tohodla dyrbja so puće twarić, tuž je tež twarjenje pućow Boža wola a Boža služba. Oberlin wza sam motyku do ruki a da z tym swoim wosadnym dobry prikład, ale jenož mało jeho scéhowaše, dokelž njemějachu w Steintalu dosć gratu, a rjemjeselnicy tam njebě-ču. Oberlin skaza grat ze Straßburka a poda jón wosadnym dar-mo. Wulkotne motyki a lopaće wu-budžichu tak prawje lóšt k džělu, a bórze móžeše farar někotre sku-piny porno sebi do džěla stajić. Telko pilnych rukow w zhroma-dnym džěle njebě Steintal hišće ženje widzał. Oberlin bě sam plan za dróhu narysował a wobličil. Straßburksy skalarjo jemu pom-hachu při wotstronjenju wulkich skałow. Krónowanje pak dósta skutk z mostom přez rěku Breusch,

kotremuž da mjeno „Liebes-brücke“. Tole mjeno same běše hižom přédowanje za jeho wo-sadnych.

Runje tak pak so Oberlin tež staraše, zo bychy jeho wosadni so móhli na swojej ródnej půdže ze-žiwić. Tuž wón bahnišća wusuši a powodži suche wuparnišća. Wón pospytowaše w swojej farskej za-hrodži z hnojniščami, hdžež sej přečo nowe rjadki za to založowa-še. Oberlin běše svojim wosadnym z wučerjom sadarstwa. Ze symje-nja plahowaše nowe družiny sadu, kotrež běchu za Steintal přijomne. Wón tež žane džěčo wjace njekon-firmowaše, kotrež njebě znajmjeň-ša dwaj sadowej štomikaj sadžilo. A kajke bě to wjesele, hdyž jemu potom džěčo horde přenje plody swogeho štomika přinjese. Oberlin staraše so wo nowe symjo za žita a džěcel, wo nowe běrnjace sy-mjeńčki a móžeše z radosću nazhonić, zo so wunoški wo wjele powjetšichu. Wón da dobry skót nakupować a wobstara lěpši rólny grat. Nalutowarnju založi a wu-pomha zadolženym z jich nuzy. Hač do wysokeje staroby je staro-sćiwje kedžbował, zo so njeby ža-dyn jeho wuspěchow zhubil.

(Přichodnje dale)

Laz. Krótke dny po Serbskim cyrkwiskim dnju móžeše naš lu-by, swěrný bratr Jan Haješ-La-zowski ze swojej mandželskej Ma-rju rodž. Bjenadžic swój dej-manntny kwas swjećić. Bóh Knjez chcył lubymaj jubilaromaj spožčić miły wječor žiwjenja.

Minakał. Na Minakalskej farje so nětko skónčnje započina pře-twarjeć, štož bě dawno hižom nuzne. Tež lětsa njeby hišće k to-mu došlo, njeby-li cyrkwinske předstejerstwo tak aktiwne same do džěla zapřimnyło a wosadnych wo dobrowólnu pomoc prosyło.

Nakład Domowina. — Licenca č. 773. superintendent G. Mjerwa-Buke'anski. Wuchadza jónkróć za měsac. — Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchow-nych. — Hłowny zamolwity redaktor: Čiść: III-4-9. Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje.